

VANHUSNEUVOSTO

Aika: 7.9.2015 klo 9:30-11

Paikka: Poske, Rovakatu 3 / Mahdollisuus etäyhteyteen

Osallistujat:

Tervola: vanhusneuvoston puheenjohtaja Seija Ylipelto
Salla: fysioterapeutti Elina Suomäki, fysioterapeutti Antti Ovaskainen, muistihoitaja Arja Pöyliö
Kemijärvi: vanhusneuvoston puheenjohtaja Helena Alatarvas, Irma Korpelainen
Kolari: vanhusneuvoston puheenjohtaja Antero Laine
Kemi: vanhusneuvoston puheenjohtaja Arja Ketola, sosiaalityöntekijä Marja Palmgren/vanhustyö
Sodankylä: vanhustyön johtaja Inga Mukku, kehittäjäikäihminen Jouni Tiuraniemi, Esko Laajala, Lea Aikio, Terttu Torvinen
Inari: vanhusneuvoston puheenjohtaja Ritva Savela, Eero Kyttä ja Sirkka Seurujärvi
Enontekiö: vanhusneuvoston puheenjohtaja Onni Niemelä
Tornio: vanhus- ja hoitopalveluidenpäällikkö vs. Teija Rousu, vanhusneuvoston puheenjohtaja Eila Järvinen
Keminmaa: vanhusneuvoston puheenjohtaja Lasse Vaaraniemi
Ylitornio: vanhusneuvoston puheenjohtaja Erkki Törmänen, vanhusneuvoston varapuheenjohtaja Veijo Lehtonen
Pelkosenniemi: vanhusneuvoston puheenjohtaja Marja-Liisa Oinas
SenioriKaste-hanke: kuntoutuksen kehittäjätyöntekijä Anitta Mikkola (etäyhteys), kehittäjäsosiaalityöntekijä Tuula Anunti

Kuntoutuksen kehittäjätyöntekijä Anitta Mikkola, SenioriKaste-hanke: Yhtenäinen kotikuntoutuksen malli Lapissa

Kommenttikierros kuntiin:

Tervola: Fysioterapia toimii kotihoidossa hyvin. Toimintojen yhtenäistäminen tuo muutoksia ja se tuntuu hyvältä. Ruoan jakajat voisivat toimia viestinviejinä kuntaan päin. Muistikaverikoulutusta on ollut, seniorineuvola ei ole, päivystysvastaanotto on ja sieltä ohjataan samana päivänä lääkärin vastaanotolle. Vanhuksia kannustetaan liikkumaan ja kylällä toimii vanhusten jumpparyhmä maanataisin, sinne on ihan tungosta.

Kemi: Miten tavoittaa riskiryhmät? Palvelujen piiriin kuulumattomille 70-vuotiaille on järjestetty ikäterveystarkastuksia. Ne, jotka oikeasti tarvitsisivat palveluita ja kuuluvat riskiryhmiin, eivät ota palveluja vastaan. Palveluista ja kuntoutuksesta tiedottamista täytyy

tehostaa (hyvinvointia edistävät kotikäynnit ja seniorineuvola). Uusi fysioterapeutti on aloittanut kotihoidossa elokuussa, kotikuntoutukseen on panostettu.

Salla: Käytännön toteutus vaatii paljon töitä. Kuntouttava kotihoito ja seulonta toteutuvat jollakin tavalla. Kaikki palvelut ovat kirkonkylällä, syrjäkylät jäävät vähemmälle, tarjonta ei ole tasapuolista. Tässä kohtaa tullaan resurssikysymykseen.

Inari: Omaisille pitäisi tiedottaa esim. paikallislehtien välityksellä siitä, mitkä ovat riskiryhmien merkit ja missä vaiheessa omaisten täytyy kiinnittää huomiota muutoksiin (omainen ei liiku, ei suostu lähtemään mihinkään, pelkää kävelemistä, höperehtii). Lähellä oleva omainen ei aina huomaa muistin heikentymistä. Minkä verran terveyskeskuksesta menee tietoa sosiaalipuolelle? Ikäihmisiä kotiutetaan puolikuntoisena, onko olemassa automatiikkaa siitä, että tehdään ilmoitus, että ihminen on riskiryhmässä ja asialle pitäisi tehdä jotain. Kenen tehtävä on viedä tietoa eteenpäin riskiryhmää kuulumisesta? Vanhusneuvostolla on tärkeä tehtävä toimia välittäjäportana. Kunnan virkahenkilöstöön on vaikeampi ottaa yhteyttä, kuin vanhusneuvoston jäseniin. Vanhusneuvostoon on otettu yhteyttä, kun on oltu huolissaan naapurista, eikä ole kehdattu ottaa yhteyttä viranomaiseen.

Pelkosenniemi: Kuntoutusasiat ovat kunnassa ohuen langan varassa. Kuntayhtymässä on yhteinen terveyskeskus ja kotikuntoutusvaihe on toimiva. Kuntouttava kotihoito on tärkeä asia ja sen parissa olevan henkilön tukeminen ja kannustaminen on tärkeää. Ennaltaehkäisevä toiminta on vaikeaa, miten seulonta tapahtuu? Puuttumisessa on aina kaksi puolta.

Enontekiö: Kunnassa on pieniä kyliä ja pitkät etäisyydet. Huolenpito jää vähän etäämmälle, vanhuksista pidetään kuitenkin huolta. Kylät ovat vähäväkisiä ja niissä asuu vain vanhuksia. Vanhukset pitävät huolta toisistaan. Heillä on puhelimet ja he soittelevat keskenään. Vanhustenhuolto on parantunut. Apua on saatavissa, silloin kun tarvitaan.

Tornio: Kunnalle tulee edulliseksi tehdä oma tiimi kuntoutukselle. Vanhusneuvostojen pitäisi laittaa virka-asioita esille. Kuntouttava kotihoito on koko yhteisön asia. Kotihoidossa ikäihmisiä hoidetaan hyvin. Vanhustenhuollon toimintamalleissa voisi olla toimintatapojen muuttamista, kotijumppa kuuluisi kotikäynneille. Kunnassa ei ole tähän työhön resursseja.

Kolari: Vanhus jää usein yksin kotiin ja passivoituu. Omaisille tulisi järjestää tunnistavaa koulutusta. Naapuri ei viitsi puuttua asiaan, vaikka tunnistaisi. Kunnassa järjestetään videoyhteyden kautta etäjumppa, se on erittäin suosittu ja hyvin vastaanotettu. Ikäihmisistä osa liikkuu hyvin, osaa on vaikea saada liikkeelle.

Keminmaa: Keminmaassa löydetään suhteellisen hyvin ihmiset, jotka tarvitsevat apua. Vanhukset osaavat kartoitustilanteessa orientoitua ja näyttää hetkellisesti tilanteensa paremmaksi, kuin se onkaan. Toiset ylireagoivat ja pelkäävät kaikenlaista ja toiset vähättelevät, vaikka olisi tarvetta palveluille. Salassapitoasiat sotkevat ja vaikeuttavat riskiryhmässä olevin löytymistä. Laaja-alainen tiedottaminen olisi tärkeä asia.

Kemijärvi: Koko lapissa yhtenäiset käytännöt toisivat tasapuolisuutta. Riskiryhmien löytäminen herättää ajatuksia, kuka löytää sen yksinasuvan riskiryhmään kuuluvan henkilön, joka tarvitsee ohjausta/kuntoutusta? Naapurin, postinkantajan tai ruokapalvelun työntekijän rooli voisi olla keskeinen.

Sodankylä: Nuoret ovat lähteneet kunnasta tai ovat työn perässä kylällä. Vanhukset jäävät kotioloihin syrjäkylille keskenään. Kirkolle lähteminen 60 km päästä on kallista, kun on pienet eläkkeet ja bensa on kallista ja harvalla on mahdollisuutta ottaa kyytiä. Kuljetuspalvelujen järjestäminen on ennaltaehkäisevää työtä. Joka kylästä löytyy kylätoimikunta, niitä voitaisiin velvoittaa palvelurahaa vastaan noutamaan vanhuksia toimintoihin mukaan. Ennen vanhaan järjestettiin ”Kylästälypäivä” ja sinne koottiin kyläläiset ja heidät vietiin sitten takaisin kotiin. Kylästälypäivässä juteltiin, tehtiin käsitöitä ja siellä tuli ilmi ikäihmisten tilanteet.

Ylitornio: Naapuriseuranta on tärkeää ja sitä kautta voidaan saada tietoa ikäihmisten tilanteista. Kotihoito toimii kunnassa tiettävästi tehokkaasti. Kunnassa toimii kaksi kiertävää virikeohjaajaa kutsusta tai jonkun yhteydenotosta. Lapin muistiyhdistyksen alla toimiva muistikerho on perustettu. Vapaaehtoisia muistitukihenkilöitä on koulutettu.

Työkokous päättyi klo 11:00